



การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน  
จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า  
อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู

## คำนำ

เหตุการณ์ความเสียหายด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา และพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกคน และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริต ในทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาลการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าในองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่า องค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ และไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

ในปีงบประมาณที่ผ่านมา นั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ได้เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ ดังนั้น เพื่อเป็นการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่ง ในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานตามภารกิจที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ ต่อไป

หน่วยตรวจสอบภายใน  
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า

## การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า

### ๑. ความเสี่ยงการทุจริต

#### นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

**ความเสี่ยงการทุจริต** หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

**สินบน** หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าว หรือตอบแทน เพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (ตามความหมายของ ISO ๓๗๐๐๑ “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person’s duties.”)

**ของขวัญ** หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินที่ให้แก่กันเพื่ออภัยยศยศไม่ตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนหา ให้เพื่อการสงเคราะห์หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายรวมถึงประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งไม่ใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไป ในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการ หรือการได้รับการฝึกอบรม หรือการได้รับความบันเทิงตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือการท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใด ในลักษณะเดียวกัน รวมถึงการให้บัตร ตั๋ว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้าหรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ภายหลัง

**การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา** หมายถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ และให้หมายความรวมถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ใน โอกาสการแสดงความยินดีการแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

**ประเด็นความเสี่ยงทุจริต** หมายถึง เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบ หรือเหตุการณ์ ที่อาจจะความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต

**โอกาส (Likelihood)** หมายถึง โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

**ผลกระทบ (Impact)** หมายถึง ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

**ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)** หมายถึง คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

**ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)** หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ

## ๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันกรทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีกรทุจริต หรือในกรณีที่พบกับกรทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันส่วนหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

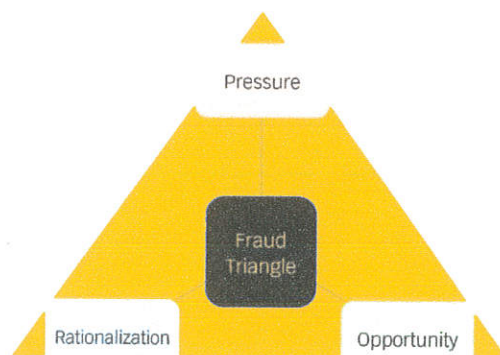
วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

## ๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มี การรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายใน จะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

## ๔. องค์กรประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์กรประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)



ทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

## ๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัว อำเภอมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู จะแบ่งความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานออกเป็น ๔ ประเด็น ดังนี้

๕.๑ ประเด็นการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๕.๒ ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง, การใช้จ่ายงบประมาณ

๕.๔ ประเด็นการบริหารงานบุคคล

## ๖. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

### ๖.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยง ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้นๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

\* Known Factor ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำหรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว

\* Unknown Factor ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

### ๖.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

**สถานะสีเขียว** : เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ

**สถานะสีเหลือง** : เป็นความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล

**สถานะสีส้ม** : เป็นกระบวนการความเสี่ยงระดับสูงเป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน

**สถานะสีแดง** : เป็นความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ



### ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี	มาตรการควบคุม
ระดับความเสี่ยงต่ำ	๑ - ๓ คะแนน	เขียว	ยอมรับความเสี่ยง
ระดับความเสี่ยงปานกลาง	๔ - ๙ คะแนน	เหลือง	ยอมรับความเสี่ยง แต่ควรมี มาตรการควบคุม
ระดับความเสี่ยงสูง	๑๐ - ๑๖ คะแนน	ส้ม	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ระดับความเสี่ยงสูงมาก	๑๗ - ๒๕ คะแนน	แดง	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง หรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง โดยการ หยุด ยกเลิกเปลี่ยนแปลงกิจกรรม

### ๖.๕ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงกรทุจริต โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร  
ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

ปานกลาง: จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ  
ผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

ต่ำ : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง  
ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน	ค่าคะแนนประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน
ดี	๓
พอใช้	๕ หรือ ๖
อ่อน	๗ หรือ ๘ หรือ ๙

คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
	ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
ดี การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่ง ช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลด ความเสี่ยงการทุจริตได้	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๓)
พอใช้ การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผล เสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุง เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๕)	ค่อนข้างสูง (๖)
อ่อน การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความ หละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่าง สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้	ปานกลาง (๗)	ค่อนข้างสูง (๘)	สูง (๙)

## ๖.๕ แผนบริหารความเสี่ยง

เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk - Control Matrix Assessment ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงานหรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสดังกล่าวความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม)

### ๖.๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดักเพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง

สถานะสีเขียว (ยังไม่เกิดการเฝ้าระวังต่อเนื่อง)

: ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง (เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้)

: เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยงแต่แก้ไขได้ทันทีตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรงน้อยกว่าระดับ ๓

สถานะสีแดง (เกินกว่าการยอมรับ)

: เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายแก้ไขไม่ได้ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมเพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรงน้อยกว่าระดับ ๓

### ๖.๗ การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

จะเป็นการนำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ตามข้อ ๖.๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนนี้ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมีการเพิ่มกิจกรรมหรือมาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบการบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

(๑) เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

(๒) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง Yellow)

(๓) ยังไม่เกิดการเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัว  
ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัว มีจำนวนบุคลากร จำนวน ๖๑ ราย จำแนกเป็น

๑. พนักงาน อบต.หนองหัว (ข้าราชการ)	มีจำนวน ๑๕ ราย
๒. พนักงานครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ข้าราชการ),(พนักงานจ้างฯ)	มีจำนวน ๑๐ ราย
๓. ประเภทพนักงานจ้างตามภารกิจ	มีจำนวน ๑๗ ราย
๔. ประเภทพนักงานจ้างทั่วไป	มีจำนวน ๕ ราย
๕. ประเภทพนักงานจ้างเหมาบริการ	มีจำนวน ๑๔ ราย

๐๒๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙  
มีองค์ประกอบด้านข้อมูล คือ ให้แสดงข้อมูลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประเด็นที่  
เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน อย่างน้อย ๑ ด้าน  
จาก ๓ ด้าน ดังต่อไปนี้

- (๑) ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
- (๒) ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- (๓) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย

- (๑) การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต อย่างน้อย ๑ กระบวนการ  
หรือโครงการ
- (๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- (๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- (๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- (๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัว ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในเรื่องดังกล่าวตามกรอบที่  
สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด มีรายละเอียด ดังนี้

การประเมินความเสี่ยงที่การทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙  
 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัว อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู

การระบุประเด็นความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยง	๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	Risk Score (L x I)			
		Likelihood	Impact	Risk Score	
<p>ขั้นตอนการดำเนินงาน</p> <p>การตรวจเอกสาร และการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต เช่น การยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ</p>	<p>ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต</p> <p>เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ในเค จากผู้ยื่นขอใบอนุญาต เพื่อเร่งรัดและอำนวยความสะดวก ในการยื่นเอกสารขอใบอนุญาต</p>	๓	๓	๙	ปานกลาง

ประเภทความเสี่ยง	๒. การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจและตำแหน่งหน้าที่	Risk Score (L x I)			
		Likelihood	Impact	Risk Score	
<p>ขั้นตอนการดำเนินงาน</p> <p>การสำรวจความเสียหาย เพื่อจัดทำบัญชี รายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหาย จาก สาธารณภัย ภัยภัยหรืออัคคีภัย</p>	<p>ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต</p> <p>เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ในเค เพื่อเร่งรัดดำเนินการให้ผู้ประสบภัยคนใดคนหนึ่งได้รับ ความช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐก่อนบุคคลอื่น โดยไม่ เป็นไปแนวปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐ สูงกว่ามูลค่าความเสียหาย ที่เกิดขึ้นจริง</p>	๒	๒	๔	ปานกลาง

ประเภทความเสี่ยง		๓. ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ			
ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
		Likelihood	Impact	Risk Score	
การกำหนดขอบเขตและรายละเอียดของการจัดทำพัสดุ/งานจ้าง (TOR)	เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ใดจากผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง เพื่อแลกกับการกำหนดขอบเขตและรายละเอียดของการจัดหาพัสดุ/งานจ้าง (TOR) โดยการ Lock Spec ของพัสดุหรืองานจ้าง เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งเป็นการเฉพาะ และกีดกันผู้ประกอบการรายอื่น	๒	๓	๖	ปานกลาง
การตรวจรับพัสดุ	ผู้ประกอบการมีการให้สินบนกับเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เพื่อให้การตรวจสอบเงื่อนไขของพัสดุบางรายการ ไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะที่ทางราชการกำหนดไว้	๓	๔	๑๒	สูง

๗.๒ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙							
ประเภทความเสี่ยง	ประเด็นความเสี่ยง	โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุม	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การตรวจเอกสาร และการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต เช่น การยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดจากผู้อยื่นขอใบอนุญาต เพื่อเร่งรัดและอำนวยความสะดวกในการยื่นเอกสาร ขอใบอนุญาต	๓	๓	(๙) ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๑. จัดทำแนวปฏิบัติหรือมาตรการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบ และการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ๒. จัดทำแผนผังแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พร้อมระบุ “ค่าธรรมเนียม” หรือ “ค่าปรับ” ตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กำหนดไว้เผยแพร่ ณ จุดให้บริการ ๓. จัดทำและเผยแพร่คู่มือหรือแนวทางการขอรับบริการสำหรับ ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อ ณ จุดให้บริการ และช่องทางประชาสัมพันธ์ ของหน่วยงาน เช่น เว็บไซต์หลักของหน่วยงาน บอร์ดประชาสัมพันธ์ และสื่อต่างๆ ของหน่วยงาน เป็นต้น ๔. จัดทำคู่มือการขับเคลื่อน “นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่” (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	สำนักปลัด งานสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม



๓. การจัดซื้อจัดจ้าง

ประเภทความเสี่ยง						
กระบวนการ/โครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
การกำหนดขอบเขตและรายละเอียดของงานจ้าง (TOR)	เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการรายหนึ่ง เพื่อแลกกับการกำหนดขอบเขตและรายละเอียดของงานจ้าง (TOR) โดยการ Lock Spec ของพัสดุหรืองานจ้าง เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายหนึ่งเป็นการเฉพาะและกีดกันผู้ประกอบการรายอื่น	๒	๒	(๒) ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๑. จัดทำแนวปฏิบัติหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการกำหนดขอบเขตและรายละเอียดของการจัดหาพัสดุ/งานจ้าง (TOR) ให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. จัดทำและเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีของหน่วยงานให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๓. จัดทำแนวทาง/มาตรการป้องกันการเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียของเจ้าหน้าที่/ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน ๔. ส่งบุคลากรเข้าร่วมฝึกอบรมให้ความรู้การจัดซื้อจัดจ้างและผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุอย่างต่อเนื่อง	งานพัสดุ กองคลัง ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง (ต่อ)						
ประเภทความเสี่ยง	โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
กระบวนการ/โครงการ การตรวจรับพัสดุ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต ๑. การรับผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๒. มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรองซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา ๔. ผู้ประกอบการมีการให้สินบนกับเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เพื่อให้การตรวจสอบเงื่อนไขของพัสดุบางรายการ ไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะที่กำหนดไว้	ความรุนแรง ๔	(๑๒) ความเสี่ยงระดับสูง	๑. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหรือแนวทางปฏิบัติในการตรวจรับพัสดุ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. กำชับให้เจ้าหน้าที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือคณะกรรมการตรวจรับพัสดุของหน่วยงานถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๓. จัดทำและเผยแพร่มาตรการ การดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน ๔. จัดส่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือคณะกรรมการตรวจรับพัสดุของหน่วยงานเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามที่ระเบียบและกฎหมายกำหนดไว้	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	งานพัสดุ กองคลัง

หมายเหตุ \*ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต\*

สีส้ม = ความเสี่ยงสูง
สีแดง = ความเสี่ยงระดับสูงมาก
สีเขียว = ไม่มีความเสี่ยง/ความเสี่ยงต่ำ (ไม่จำเป็นต้องจัดทำมาตรการ ๓)
สีเหลือง = ความเสี่ยงระดับปานกลาง

# การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ / ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ ๒. การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจและตำแหน่งหน้าที่

ชื่อ กระบวนการ / โครงการ การบริหารงานบุคคล

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต
๑	ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	- การใช้ระบบอุปถัมภ์ในการสรรหาพนักงาน - การรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลใกล้ชิดเข้าทำงาน
๒	กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนให้คะแนนใหม่เพื่อความชัดเจนเพื่อลดการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการสรรหา	- การเรียกรับเงิน สิบบน ของขวัญ หรือผลประโยชน์อื่นใด เพื่อแลกกับการได้รับการคัดเลือกเข้าทำงาน
๓	ดำเนินการจัดทำนโยบายไม่รับของขวัญ	- การใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการสรรหาโดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

	โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)
๕	- โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปีหรืออาจเกิดได้สูงมากกว่าร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป
๔	- โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี หรืออาจเกิดได้สูงร้อยละ ๖ ถึงร้อยละ ๑๐
๓	- โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี หรืออาจเกิดขึ้นบางครั้งร้อยละ ๓ ถึงร้อยละ ๕
๒	- โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี หรืออาจเกิดขึ้นน้อยมากร้อยละ ๑ ถึงร้อยละ ๒
๑	- ไม่เกิดขึ้นเลย

ผลกระทบ (Impact)

	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
๕	- เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน - เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษตามกระบวนการยุติธรรม
๔	- เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงานเกี่ยวกับเรื่องความโปร่งใส - มีการนำเสนอมวลของสื่อมวลชน
๓	- มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากหน่วยงานภายใน และภายนอกองค์กร - มีการร้องเรียนเป็นหนังสือ หรือตั้งคำถามต่อองค์กรและไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	- ปรากฏข่าวลือพาดพิงถึงหน่วยงาน หรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน
๑	- ไม่มีเหตุการณ์ใด

		Risk Score				
โอกาส (Likelihood)	โอกาส	ผลกระทบ (Impact)				
		๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ X ๑ = ๕)	ปานกลาง (๕ X ๒ = ๑๐)	สูง (๕ X ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ X ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ X ๕ = ๒๕)	
๔	ต่ำ (๔ X ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ X ๒ = ๘)	สูง (๔ X ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ X ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ X ๕ = ๒๐)	
๓	ต่ำ (๓ X ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ X ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ X ๓ = ๙)	สูง (๓ X ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ X ๕ = ๑๕)	
๒	ต่ำ (๒ X ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ X ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ X ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ X ๔ = ๘)	สูง (๒ X ๕ = ๑๐)	
๑	ต่ำ (๑ X ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ X ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ X ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ X ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ X ๕ = ๕)	

**ระดับความรุนแรงของความเสียหายที่ทุจริต**

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ - ๙ คะแนน)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ - ๑๔ คะแนน)
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนน ขึ้นไป)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความรุนแรงของความเสียหายการทุจริต

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับ ความ เสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
๑	การสรรหาและคัดเลือกพนักงานจ้าง	การใช้อุปกรณ์หรือเรียกรับผลประโยชน์ในการ คัดเลือกบุคลากร	๒	๓	๖	ปาน กลาง

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการ การบริหารงานบุคคล									
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการ ดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	
๑	การกำหนดหลักเกณฑ์การรับ สมัคร	การกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้น ประชาชนแก่บุคคลใด บุคคลหนึ่ง	ปานกลาง	กำหนดหลักเกณฑ์ให้ ชัดเจนโปร่งใสและ ตรวจสอบได้	จัดทำประกาศรับ สมัครตามระเบียบ และเผยแพร่ สาธารณะ	ต.ค. ๒๕๖๘ - ก.ย. ๒๕๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	
๒	การคัดเลือกและ สอบสัมภาษณ์	การใช้ดุลพินิจไม่เป็นธรรม หรือเรียกรับผลประโยชน์	สูง	แต่งตั้งคณะกรรมการ หลายฝ่ายร่วมพิจารณา	กำหนดเกณฑ์การ ให้คะแนนอย่าง ชัดเจนและบันทึก ผลทุกขั้นตอน	ต.ค. ๒๕๖๘ - ก.ย. ๒๕๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	
๓	การประกาศผลการ คัดเลือก	การเปลี่ยนแปลงผล คะแนนโดยมิชอบ	ปานกลาง	เปิดเผยผลคะแนนและ ช่องอุทธรณ์	ประกาศผลอย่าง เป็นทางการและ ตรวจสอบได้	ภายหลังการ คัดเลือก	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	
๔	การเสริมสร้าง คุณธรรมและความ โปร่งใส	เจ้าหน้าที่ขาดจิตสำนึก ด้านคุณธรรม	ปานกลาง	ประกาศนโยบาย No Gift Policy	จัดกิจกรรม/อบรม ด้านคุณธรรมและ ต่อต้านการทุจริต	ต.ค. ๒๕๖๘ - ก.ย. ๒๕๖๙	ตามแผน งบประมาณ	สำนักปลัด	